

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీగురుపవనపురాధీశాయ శ్రీకృష్ణాయ పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీ మేల్పత్తూర్ నారాయణభట్టతిరేః కృతిషు
॥ శ్రీమన్నారాయణీయే పంచమం దశకం ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీమన్నారాయణీయే పంచమం దశకం ॥

విరాట్ పురుషోత్పత్తిప్రకారవర్ణనం

వ్యక్తావ్యక్తమిదం న కించిదభవత్ప్రాకృతప్రక్షయే
మాయాయాం గుణసామ్యరుద్ధవికృతౌ త్వయ్యాగతాయాం లయం ।
నో మృత్యుశ్చ తదాఽమృతం చ సమభూన్నాహో న రాత్రేః స్థితిః
తత్రైకస్త్వమశిష్యథాః కిల పరానందప్రకాశాత్మనా ॥ 5.1 ॥

కాలః కర్మగుణాశ్చ జీవనివహో విశ్వం చ కార్యం విభో
చిల్లీలారతిమేయుషి త్వయి తదా నిర్లీనతామాయయుః ।
తేషాం నైవ వదంత్యసత్త్వమయి భోః శక్త్యాత్మనా తిష్ఠతాం
నో చేత్ కిం గగనప్రసూనసదృశాం భూయో భవేత్సంభవః ॥ 5.2 ॥

ఏవం చ ద్విపరార్థకాలవిగతా వీక్షాం సిస్సృక్షాత్మికాం
బిభ్రాణే త్వయి చుక్షుభే త్రిభువనీభావాయ మాయా స్వయం ।
మాయాతః ఖలు కాలశక్తిరఖిలాదృష్టం స్వభావోఽపి చ
ప్రాదుర్భూయ గుణాన్వికాస్య విదధుస్తస్యాస్సహాయక్రియాం ॥ 5.3 ॥

మాయాసన్నిహితోఽప్రవిష్టవపుషా సాక్షీతి గీతో భవాన్
భేదైస్తాం ప్రతిబింబతో వివిశివాన్ జీవోఽపి నైవాపరః ।
కాలాదిప్రతిబోధితాఽథ భవతా సంఛోదితా చ స్వయం
మాయా సా ఖలు బుద్ధితత్త్వమస్పృజద్యోఽసౌ మహానుచ్యతే ॥ 5.4 ॥

తత్రాసౌ త్రిగుణాత్మకోఽపి చ మహాన్ సత్త్వప్రధానః స్వయం
జీవేఽస్మిన్ ఖలు నిర్వికల్పమహామితుద్భోధనిష్పాదకః ।

చక్రేఽస్మిన్ సవికల్పబోధకమహంతత్త్వం మహాన్ ఖల్వసౌ
సంపుష్టం త్రిగుణైస్తమోఽతిబహులం విష్ణో భవత్ప్రేరణాత్ || 5.5 ||

సోఽహం చ త్రిగుణక్రమాత్ త్రివిధతామాసాద్య వైకారికో
భూయస్తైజసతామసావితి భవన్నాద్యేన సత్త్వాత్మనా |
దేవానింద్రియమానినోఽకృత దిశావతార్కపాశ్యశ్వినో
వహ్నింద్రాచ్యుతమిత్రకాన్ విధువిధిశ్రీరుద్రశారీరకాన్ || 5.6 ||

భూమన్ మానసబుద్ధ్యహంకృతిమిలచ్ఛిత్రాఖ్యవృత్త్యన్వితం
తచ్ఛాంతఃకరణం విభో తవ బలాత్ సత్త్వాంశ ఏవాస్పృజత్ |
జాతస్తైజసతో దశేంద్రియగణస్తత్త్వామసాంశాత్పున -
స్తన్మాత్రం నభసో మరుత్పురపతే శబ్దోఽజని త్వద్బలాత్ || 5.7 ||

శబ్దాద్వ్యోమ తతః ససర్జిథ విభో స్పర్శం తతో మారుతం
తస్మాద్రూపమతో మహోఽథ చ రసం తోయం చ గంధం మహీం |
ఏవం మాధవ పూర్వపూర్వకలనాదాద్యాద్యధర్మాన్వితం
భూతగ్రామమిమం త్వమేవ భగవన్ ప్రాకాశయస్తామసాత్ || 5.8 ||

ఏతే భూతగణాస్తథేంద్రియగణా దేవాశ్చ జాతాః పృథజ్ -
నో శేకుర్భువనాండనిర్మితివిధౌ దేవైరమీభిస్తదా |
త్వం నానావిధసూక్తిభిర్నుతగుణస్తత్త్వాన్యమూన్యావిశం -
శ్చేష్టాశక్తిముదీర్య తాని ఘటయన్ హైరణ్యమండం వ్యధాః || 5.9 ||

అండం తత్తలు పూర్వస్పృష్టసలిలేఽతిష్ఠత్ సహస్రం సమాః
నిర్భిందన్నకృథాశ్చతుర్దశజగద్రూపం విరాడాహ్వాయం |
సాహస్రైః కరపాదమూర్ధనివహైర్నిశ్శేషజీవాత్మకో
నిర్భాతోఽసి మరుత్పురాధిప స మాం త్రాయస్వ సర్వామయాత్ || 5.10 ||

|| ఇతి శ్రీమన్నారాయణీయే పంచమం దశకం సమాప్తం ||